

KOMENTÁŘ

25. 9. 2024

Sebevraždy v Jihomoravském kraji v roce 2024

Informace o sebevraždách vždy budí zvýšenou pozornost, a to i přesto, že v rozdělení úmrtí podle příčin tvoří sebevraždy jen malé procento z počtu zemřelých. V roce 2024 byla v Jihomoravském kraji jako příčina úmrtí uvedena sebevražda u 175 osob. Polovina sebevrahů se připravila o život oběšením.

V Jihomoravském kraji v roce 2024 zemřelo 12 239 osob, z toho **175 osob ukončilo svůj život dobrovolně**. Podíl sebevražd tak tvořil 1,4 % z celkového počtu zemřelých, čímž nevybočil z obvyklých hodnot, které se v posledních dvaceti letech pohybují mezi 1,0 % až 1,6 %. Počet sebevražd v kraji meztročně vzrost o 14 případů a překročil desetiletý průměr, který vychází na 157 sebevražd ročně (dlužno podotknout, že tento nárůst může být částečně zapříčiněn úpravou metodiky a novou validací dat, kterou na základě údajů Policie ČR provedl ÚZIS). Mezi sebevrahy bylo **141 mužů a 34 žen**. Ženy tak tvořily necelou pětinu celkového počtu sebevrahů v kraji, jejich podíl oproti roku 2023 klesl o 2,3 procentního bodu na 19,4 %.

Nejvíce sebevrahů bylo v Brně-městě (59 případů), nejméně v okrese Břeclav (12 případů). V relativním vyjádření, které zohledňuje počet obyvatel v daném území, byla **nejvyšší sebevražednost** v roce 2024 v okrese Blansko a Brno-venkov, kde na 100 tisíc obyvatel připadlo shodně 17,1 sebevrahů, a nejnižší v okrese Hodonín s 9,3 sebevrahy na 100 tisíc obyvatel.

Během uplynulé dekády, tedy v průběhu let 2015 až 2024, bylo v Jihomoravském kraji spácháno **1 570 sebevražd** (1 248 mužů a 322 žen). Očekávaně i v desetiletém úhrnu nejvíce sebevrahů pocházelo z Brna-města (528), nejméně z okresu Vyškov (110). V desetiletém ohlednutí zaznamenalo nejvyšší sebevražednost Hodonínsko se 14,0 sebevraždy na 100 tisíc obyvatel, nejnižší sebevražednost pak Znojmsko s 11,1 sebevraždy na 100 tisíc obyvatel.

Mezi zemřelými vlastním přičiněním bývá výrazně **méně žen** - v uplynulém desetiletí tvořily pětinu z celkového počtu sebevrahů. V jihomoravských okresech se podíl žen v letech 2015 až 2024 pohyboval od 15,3 % na Hodonínsku po 28,3 % na Břeclavsku. Vyjádření rozdílu v sebevražednosti mezi pohlavími je v relativním vyjádření úhrnu 10 let ještě výraznější. Pouze 5,3 ze 100 tisíc žen se připravilo o život, ovšem na 100 tisíc mužů připadlo již 21,3 sebevrahů. Z okresů kraje jsou nejvyšší přepočtené desetileté hodnoty u mužů v okrese Hodonín (24,1) a u žen v okrese Břeclav (7,3), nejnižší pak u mužů i žen v okrese Znojmo (18, 4 u mužů, resp. 4,0 u žen).

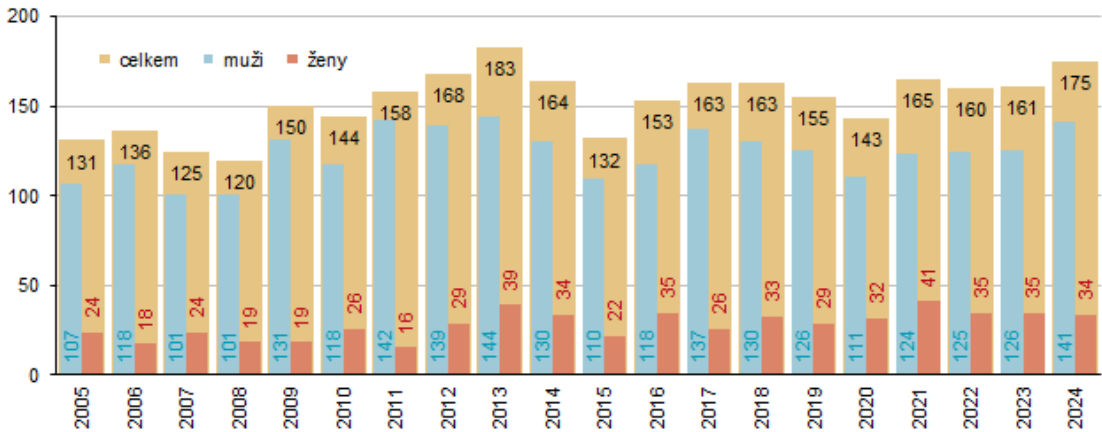
KOMENTÁŘ

Tab. 1 Sebevraždy v okresech Jihomoravského kraje

	Jihomoravský kraj	Okresy						
		Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo
2015	132	15	50	22	10	22	3	10
2016	153	10	44	30	19	28	14	8
2017	163	9	59	26	16	25	19	9
2018	163	20	38	34	22	22	9	18
2019	155	19	56	22	11	19	11	17
2020	143	13	51	27	13	22	7	10
2021	165	14	50	33	24	25	9	10
2022	160	8	55	29	12	26	14	16
2023	161	18	66	30	13	12	10	12
2024	175	19	59	40	12	14	14	17
Souhrn za roky 2015–2024								
Muži	1 248	119	412	233	109	182	89	104
Ženy	322	26	116	60	43	33	21	23
Celkem	1 570	145	528	293	152	215	110	127
Na 100 000 obyvatel (souhrn za roky 2015–2024)								
Muži	21,3	22,2	22,1	21,0	19,1	24,1	19,5	18,4
Ženy	5,3	4,7	5,8	5,3	7,3	4,3	4,5	4,0
Celkem	13,1	13,3	13,7	13,1	13,1	14,0	11,9	11,1

Graf 1 znázorňuje počty sebevražd v Jihomoravském kraji od roku 2005. **Za dvacet let** bylo v kraji v součtu spácháno 3 049 sebevražd (2 479 mužů a 570 žen). V řeči čísel vyjádřeno - jako by za toto období ze znojemského okresu zmizela téměř celá obec Miroslav (ke konci roku 2024 zde žilo 3 054 obyvatel). Nejtragičtější co do počtu sebevražd byl ve znázorněném období rok 2013 se 183 případy, naopak nejméně, tedy 120 případů, bylo zaznamenáno v roce 2008.

Graf 1 Sebevraždy v Jihomoravském kraji v letech 2005 až 2024

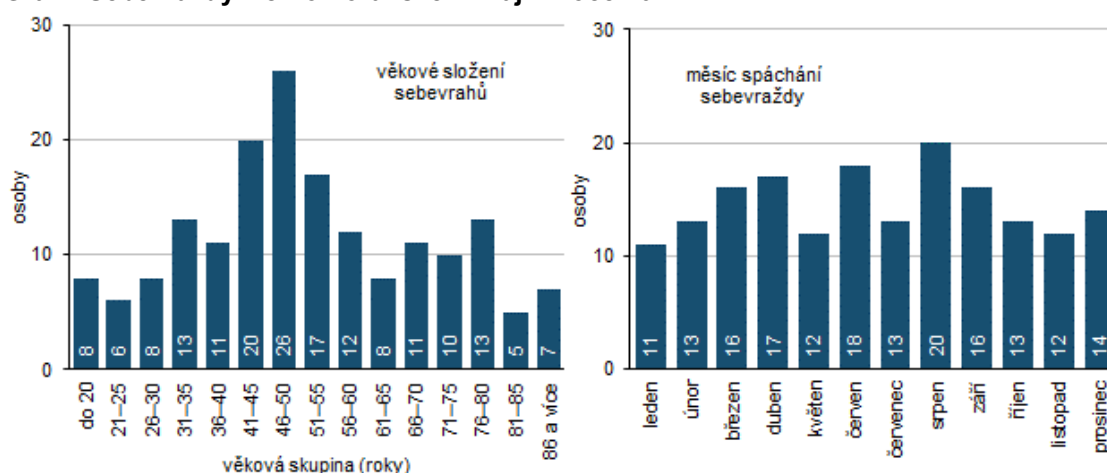

KOMENTÁŘ

Z pohledu **věkové skladby** nejvíce sebevrahů, a to 26, bylo ve věku 46 až 50 let. Následovala věková skupina 41 až 45 let s 20 sebevrahy, 17 sebevrahů figurovalo ve věkové skupině 51 až 55 let. V Jihomoravském kraji bylo v roce 2024 i 8 sebevrahů ve věku do 20 let, z opačného konce věkového spektra pak 12 sebevrahů ve věku nad 80 let. V meziročním porovnání se nejvíce zvýšil podíl sebevražd ve věkové skupině 51 až 55 let (o 4,1 procentního bodu), naopak nevýrazněji ubylo sebevražd spáchaných ve věku 61 až 65 let (o 2,9 procentního bodu).

Co se týče **měsíce spáchání sebevraždy**, v průběhu roku 2024 jich bylo v kraji nejvíce v srpnu (20), nejméně pak v lednu (11). V průběhu posledních třech let mezi „nadprůměrnými“ měsíci v počtu sebevražd pokaždé figuroval červen, za „podprůměrné“ měsíce v tomto tříletém období lze označit leden, listopad a prosinec.

Graf 2 Sebevraždy v Jihomoravském kraji v roce 2024

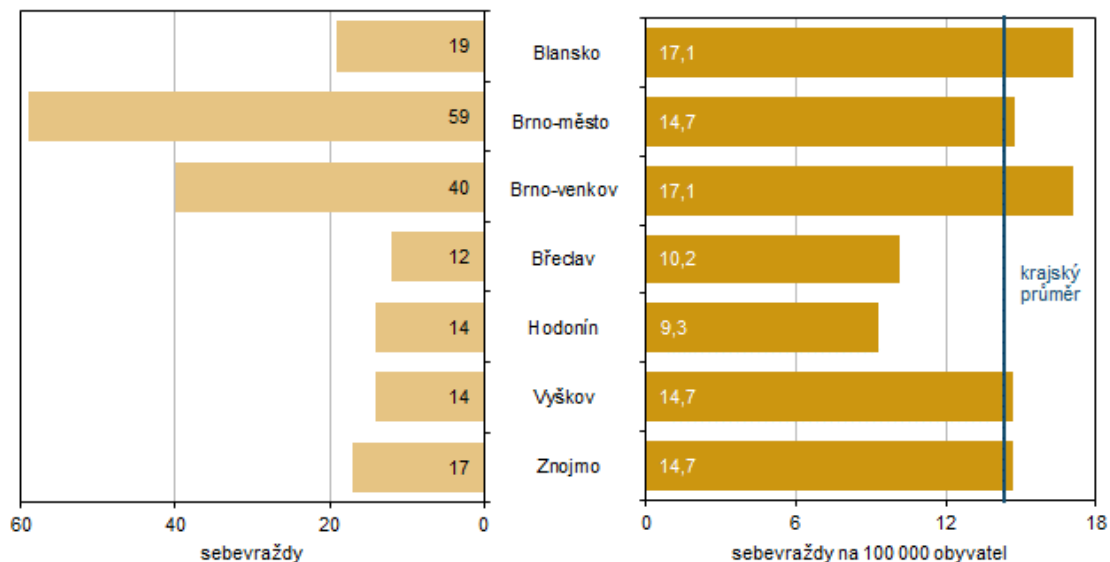

Nejčastějším způsobem provedení sebevraždy v roce 2024 v Jihomoravském kraji bylo jako každoročně oběšení, které stálo za 88 sebevraždami (tj. 50,3 % z celku), následovalo 22 sebevražd skokem z výše (12,6 %) a 20 sebevražd skokem nebo lehnutím si před pohybující se předmět (11,4 %). Úmyslné sebeotrávení bylo zaznamenáno u 18 sebevražd, zastřelení ve 12 případech a výčet uzavírá 10 sebevražd spáchaných úmyslným sebepoškozením ostrým předmětem. V porovnání s rokem 2023 nejvíce vzrostl podíl oběšených, nejvýrazněji se snížil podíl sebepoškození výstřelem. V žebříčku nejčastěji zvolených způsobů zůstala první dvě místa meziročně nezměněná (tj. oběšení a skok z výše), na třetím místě se v roce 2023 umístilo zastřelení, které v roce 2024 nahradil skok nebo lehnutí si před pohybující se předmět.

Z pohledu **rodinného stavu** dominovali v roce 2024 mezi jihomoravskými sebevrahy ženatí muži a rozvedené ženy. Podíl ženatých byl 41,1 %, svobodných 40,4 % a rozvedených 12,8 % z počtu mužů, kteří spáchali sebevraždu. U žen byl podíl rozvedených 32,4 %, vdaných 26,5 % a svobodných 23,5 %. V pořadí žen podle stavu je však třeba mít na vědomí, že se jedná o podíly z celkového počtu pouze 34 žen.

KOMENTÁŘ

Graf 3 Sebevraždy v roce 2024 podle okresů Jihomoravského kraje

Poznámky:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2023 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR.

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
T: 542 528 172
E: tomas.svozil@csu.gov.cz